

ALSUP

Assessment of lagging skills and
unsolved problems

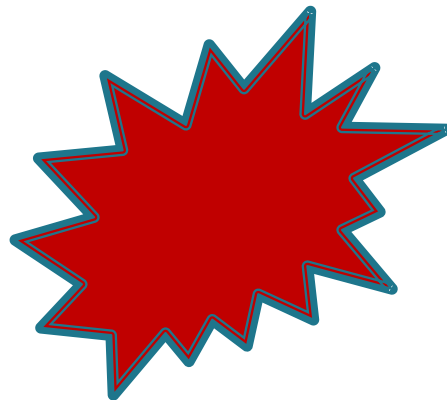
”Kids do well if they can – Barn gör rätt om de kan”

- ▶ Outvecklade färdigheter bidrar till barnets problemskapande beteende då kraven utifrån är högre än barnets förmåga att hantera dem.
- ▶ För att hjälpa barnet behöver du ta reda på vilka de olösta problemen är. Vilka situationer utlöser problemskapande beteende?

The diagram consists of three main elements arranged horizontally. On the left is a large blue arrow pointing to the right, containing the text 'Krav och förväntningar'. In the center is a red starburst shape. On the right is a large blue arrow pointing to the left, containing the text 'Förmåga'. The entire diagram is set against a white background with a blue and black decorative shape in the bottom-left corner.

Krav och
förväntningar

Förmåga

Elevens perspektiv

- ▶ Försök att föreställa dig hur ett dygn kan se ut ur elevens perspektiv och försök föreställa dig hur det känns att ständigt ha en tillvaro där kraven är högre än din förmåga att hantera dem...

(Texten är hämtad från *Skolkompassen* av Sjölund & W Henrikson, 2015)

Film

<http://www.livesinthebalance.org/step-one-fourth-video>

Diskussion

- ▶ Hur tänker du kring ett barn som har ett problemskapande beteende?

BEDÖMNING AV BRISTANDE FÄRDIGHETER OCH OLÖSTA PROBLEM (ALSUP) (Rev. 11-12-12)

Barnets namn: _____

Datum: _____

Instruktioner: ALSUP är tänkt att användas som ett *diskussionsunderlag*, inte som en fristående checklista eller bedömning. ALSUP ska användas för att identifiera barnets/tonåringens bristande färdigheter och olösta problem. Om en bristande färdighet stämmer för barnet/tonåring, sätt en kryss och identifiera sedan (innan du går vidare till nästa bristande färdighet) de specifika förväntningar som barnet har svårt att möta utifrån den bristande färdigheten (olösta problem). En lista (som inte är heltäckande) med exempel på olösta problem finns längst ner på sidan.

BRISTANDE FÄRDIGHETER

____ Svårighet att hantera övergångar, byta från en tankebanan eller uppgift till en annan

____ Svårighet att göra saker i en logisk sekvens eller bestämd ordning

____ Svårighet med uthållighet i krävande eller tråkiga uppgifter

____ Bristande tidsuppfattning

____ Svårighet att behålla fokus

____ Svårighet att föreställa sig tänkbara resultat eller konsekvenser av handlingar (impulsiv)

____ Svårighet att föreställa sig flera olika lösningar på ett problem

____ Svårighet att uttrycka problem, behov eller tankar i ord

____ Svårighet att förstå det som sägs

____ Svårighet att tänka klart och hantera känslor i samband med frustration

____ Kronisk irriterabilitet och/eller oro som på ett betydande sätt hindrar förmågan till problemlösning eller ökar frustration

____ Svårighet att se nyanser/konkret, bokstavligt, svart-vitt tänkande

____ Svårighet att avvika från regler, rutiner

____ Svårighet att hantera oförutsäghet, tvetydighet, ovisshet och det som är nytt

____ Svårighet att byta från en ursprunglig tanke, plan eller lösning

____ Svårighet att ta hänsyn till de tecken i en situation som tyder på att en handlingsplan behöver anpassas

____ Oflexibla, felaktiga tolkningar eller förutfattade meningar (säger till exempel: alla är ute efter mig, ingen tycker om mig, du skyller alltid på mig, det är orättvist, jag är dum)

____ Svårighet att uppmärksamma eller tolka sociala signaler på rätt sätt/svårt att uppfatta sociala nyanser

____ Svårighet att påbörja samtal, ta sig in i grupper, ta kontakt med andra människor eller saknar andra grundläggande sociala färdigheter

____ Svårighet att söka uppmärksamhet på lämpligt sätt

____ Svårighet att vara medveten om hur det egna beteendet påverkar andra människor

____ Svårighet att sätta sig in i och förstå andras perspektiv eller sätt att se på saken

____ Svårighet att vara medveten om vilka intryck andra får av honom/henne eller hur han/hon uppfattas av andra

____ Sensoriska/motoriska svårigheter

OLÖSTA PROBLEM

GUIDE TILL OLÖSTA PROBLEM: Olösta problem är de specifika förväntningar som ett barn har svårt att möta. Olösta problem ska vara fria från problembeteendebeskrivningar och vuxnas teorier och förklaringar. Olösta problem ska vara "uppdelade" (inte "hopklumpade") och specifika.

HEMMA: Svårt att gå upp i tid på morgonen för att komma i tid till skolan. Svårt att sätta igång med och göra färdigt läxorna (specificera vilka uppgifter). Svårt att avsluta TV-spelet för att göra sig i ordning för att gå och lägga sig. Svårt att komma in från utomhusleken för att äta. Svårt att komma överens med sin bror om vilket TV-program de ska se efter skolan. Svårt att hantera känslan av sömnam i strumporna. Svårt att borsta tänderna innan läggdags. Svårt att låta bli att gå in i sin äldre systers rum. Svårt att hålla ordning i sitt rum. Svårt att duka av efter middagen.

SKOLAN: Svårt att byta från fri tid till mattelektionen. Svårt att sitta bredvid Kyle under samlingen. Svårt att räcka upp handen under diskussioner på SO-lektionen. Svårt att påbörja projektet om tektoniska plattor på geograflektionen. Svårt att stå i lunchkön. Svårt att komma överens med Eduardo i skolbussen. Svårt att förlora i basket på rasten.

Exempel på outvecklade färdigheter

- ▶ Sensoriska/motoriska svårigheter
- ▶ Svårighet att göra saker i en logisk sekvens eller bestämd ordning
- ▶ Svårigheter att se nyanser/konkret, bokstavligt, svart-vitt tänkande
- ▶ Bristande tidsuppfattning
- ▶ Svårighet att avvika från regler, rutiner
- ▶ Svårighet att uttrycka problem, behov eller tankar i ord
- ▶ Svårighet att sätta sig in i och förstå andras perspektiv eller sätt att se på saken
- ▶ Svårighet att påbörja samtal, ta sig in i grupper, ta kontakt med andra människor eller saknar andra grundläggande sociala färdigheter

Henrik

Utvecklade färdigheter

Svårighet med uthållighet i krävande eller tråkiga uppgifter

T.ex.

- Det är svårt att motivera Henrik att läsa. Han läser oftast inte eller reagerar med att agera utåt. Läsningen kräver mycket koncentration av Henrik.
- Vid matematiklektionerna ger Henrik oftast upp redan vid de första talen.
- I helklass när det pratas om annat än det som Henrik är intresserad av går han oftast därifrån.

Svårighet att behålla fokus

T.ex.

- Henrik har svårt att vara koncentrerad någon längre stund vid sina uppgifter. Vid ljud eller händelser i klassrummet flyttas Henriks fokus genast dit.
- Vid instruktioner har Henrik svårt att höra och vara fokuserad på mer än det första som sägs. Han vet därför ofta inte vad han ska göra. Får han inte omedelbar hjälp gör han annat.

Svårighet att sätta sig in i och förstå andras perspektiv eller sätt att se på saken

T.ex.

- Henrik missförstår ofta andras avsikter. Om någon råkar stöta eller röra vid honom tolkar han det oftast som att någon avsiktligt slagit honom. Detta gör att han slår tillbaka.
- Då det uppstår konflikter har Henrik svårt att sätta sig in i de andras situation och förstår ofta inte händelseförloppet.
- I samspelssituationer brukar det gå bra så länge klasskamraterna följer Henrik. När Henrik ska följa de andras initiativ förstår han inte alltid vad de vill.

Övning – Tänk på en elev...

- ▶ Tänk på en elev
 - ▶ Titta igenom listan (ALSUP)
 - ▶ Diskutera möjliga outvecklade färdigheter som kan bidra till elevens beteende
 - ▶ Motivera de kryss ni sätter med två eller tre konkreta observationer under rubriken olösta problem
-